

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Põhiseaduskomisjon

2011/0217(COD)

21.3.2012

ARVAMUS

Esitaja: põhiseaduskomisjon

Saaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Euroopa kodanike aasta (2013) kohta
(COM(2011)0489 – C7-0217/2011 – 2011/0217(COD))

Arvamuse koostaja: Gerald Häfner

PA_Legam

LÜHISELGITUS

Euroopa Parlament võttis 15. detsembril 2010. aastal vastu resolutsiooni põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus (2009) ja institutsiooniliste aspektide kohta pärast Lissaboni lepingu jõustumist (P7_TA(2010)0483). Nimetatud resolutsioonis kutsus Euroopa Parlament komisjoni üles „kuulutama 2013. aastat Euroopa kodakondsuse aastaks, et hoogustada arutelu Euroopa kodakondsuse teemal ja teavitada kodanikke nende õigustest, eelkõige Lissaboni lepingu jõustumisest tulenevatest uutest õigustest”.

Komisjon tuli nüüd parlamendi palvele vastu ning esitas ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Euroopa kodanike aasta (2013) kohta (COM(2011)489 final).

Õiguslik alus

Komisjon valis oma ettepaneku õiguslikuks aluseks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 21 lõike 2, kus on ette nähtud, et kui selle eesmärgi (liidu kodanike õigus vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil) saavutamiseks osutub vajalikuks liidu meetmete võtmine, võivad Euroopa Parlament ja nõukogu võtta vastu sätted nende õiguste kasutamise hõlbustamiseks. Otsus tehakse kooskõlas seadusandliku tavamenetlusega. Asutamislepingute muud sätted ei paku otsest võimalust meetmete võtmiseks ja isegi kui pakuvad, nagu näiteks ELi toimimise lepingu artiklis 25, siis on vaja kohaldada seadusandlikku erimenetlust.

Valitud õigusliku aluse probleem seisneb selles, et selle meetmed on suunatud eeskätt vaba liikumise õigusele teiste kodanike õiguste arvelt – eriti nende õiguste arvelt, mis tulenevad Lissaboni lepingust, nagu nõudis parlament oma resolutsioonis. Seetõttu tuleb otsuses selgitada, et vaba liikumise õigust ei saa täies ulatuses kasutada, kui see ei ole seotud Euroopa kodanike teiste – poliitiliste, majanduslike ja sotsiaalsete – õigustega.

Tegevused

Tegevusprogrammi kohaldamisala tuleb laiendada, et see hõlmaks kõiki kodakondsusega seotud õigusi, ning edendada aktiivset ja osalusel rajanevat kodakondsust.

Euroopa kodanike aasta ei peaks keskenduma üksnes kodanike teavitamisele nende kehtivatest õigustest, vaid peaks andma kodanikele võimaluse väljendada muresid ja ideid, sealhulgas ka nende arvates vajalike uute õiguste kohta. Kodanike aasta eesmärk peaks olema aktiivse ja osalusel rajaneva kodakondsuse tugevdamine ja soodustamine kõigil tasanditel ja otsustusprotsessi kõigis etappides. Sel eesmärgil ja selleks, et kodanike aasta mõju kestaks, tuleks tähelepanu pöörata ideedele töötada välja Euroopa kodanikuühiskonna dialoogi struktureeritud raamistik, töötada välja terviklik nägemus kodakondsusest ning luua kodanike osaluse Euroopa Liidus eriesindaja alaline büroo, kes muu hulgas jälgib ja esitab aruandeid liikmesriikide ja kodanike seisukohtade kohta nende kaasatuse ja osaluse suhtes ning teeb ettepanekuid edasiste täienduste kohta.

Internetipõhine meedia pakub häid võimalusi interaktiivseks suhtluseks, kuid samuti on vajalikud kohtumised, mille raames saavad kodanikud otsustajatega näost-näkku suhelda.

Kodanikuühiskonna organisatsioonid on suurepärased partnerid tegevuste ja algatuste korraldamisel nii Euroopa, riiklikul kui ka kohalikul tasandil.

Liikmesriikide roll on oluline Euroopa kodanike aasta õnnestumiseks. Kodanike aasta

ettevalmistamisse ja elluviimisse tuleb kaasata kõik asjakohased sidusrühmad. Eriline sihtrühm peaksid olema noored.

Aasta ajastamine vahetult enne Euroopa Parlamendi valimisi rõhutab, kui oluline on esile tõsta valimisõigust. Ometi ei piisa sellest, et kodanikud on teadlikud oma hääleõigusest, vaid neid tuleb ka veenda selles, et nende hääl mõjutab nende elusid mõningal määral. Kampaaniaid tuleb korraldada üheskoos Euroopa Parlamendi ja Euroopa erakondadega.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Põhiseaduskomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu otsus

Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) ELi toimimise lepingu artikli 20 lõikes 1 on sätestatud, et liidu kodakondsus täiendab liikmesriikide kodakondsust ja et iga isik, kellel on mõne liikmesriigi kodakondsus, on liidu kodanik. Artikli 20 lõikes 2 on sätestatud, et liidu kodanikel on asutamislepingutes sätestatud õigused ja kohustused ning *muu hulgas* on *neil* õigus vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil. Liidu *kodanike vaba liikumise ja elamise õigus* on sätestatud *ka* ELi toimimise lepingu *artiklis* 21.

Muudatusettepanek

(1) ELi toimimise lepingu artikli 20 lõikes 1 on sätestatud, et liidu kodakondsus täiendab liikmesriikide kodakondsust ja et iga isik, kellel on mõne liikmesriigi kodakondsus, on liidu kodanik. Artikli 20 lõikes 2 on sätestatud, et liidu kodanikel on asutamislepingutes sätestatud õigused ja kohustused ning *neil* on õigus vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil, *õigus hääletada ja kandideerida Euroopa Parlamendi ja elukohajärgse liikmesriigi kohaliku omavalitsuse valimistel selle riigi kodanikega võrdsetel tingimustel, õigus saada kolmanda riigi territooriumi, kus ei ole esindatud see liikmesriik, mille kodanikud nad, kaitset iga teise liikmesriigi diplomaatistelt ja konsulaarasutustelt samadel tingimustel kui selle liikmesriigi kodanikud ning õigus pöörduda petitiooniga Euroopa Parlamendi poole, esitada kaebus Euroopa ombudsmanile ning pöörduda liidu institutsioonide ja nõuandvate organite poole ühes aluslepingute keeltest ja saada vastus samas keeles. Liidu kodakondsusest tulenevad õigused on*

täpsemalt sätestatud ELi toimimise lepingu artiklites 21, 22, 23 ja 24.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1 a) ELi toimimise lepingu artikliga 25 kohustatakse komisjoni esitama iga kolme aasta järel aruanne ELi toimimise lepingu liidu kodakondsust käsitlevate sätete kohaldamise kohta ning antakse seadusandjatele võimalus ELi toimimise lepingu artikli 20 lõikes 2 loetletud õiguste suurendamiseks või täiendamiseks.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) Lissaboni lepingu jõustumine *kinnitas* liidu kodakondsuse staatust ja täiendas sellega seotud õigusi; muu hulgas lisati *uus* kodanikualgatuse õigus, mis annab ühele miljonile kodanikule, kes esindavad olulist osa liikmesriikidest, võimaluse paluda komisjonil esitada ettepanek ükskõik millises ELi vastutusalasse kuuluvas valdkonnas.

(2) Lissaboni lepingu jõustumine *tugevdas märkimisväärselt* liidu kodakondsuse staatust ja täiendas sellega seotud õigusi; muu hulgas lisati *uued õigused ja vahendid, eelkõige* kodanikualgatuse õigus, mis annab ühele miljonile kodanikule, kes esindavad olulist osa liikmesriikidest, võimaluse paluda komisjonil esitada ettepanek ükskõik millises ELi vastutusalasse kuuluvas valdkonnas. *Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 211/2011 kodanikualgatuse kohta¹ hakatakse kodanikualgatust kohaldama alates 1. aprillist 2012.*

¹ *ELT L 65, 11.3.2011, lk 1.*

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Liidu kodakondsusega kaasnevad õigused on sätestatud ka Euroopa Liidu põhiõiguste hartas. Vastavalt harta preambulile „liidu kodakondsuse kehtestamise ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomisega seab liit üksikisiku oma tegevuse keskmesse”. Harta V jaotises on sätestatud kodanike õigused **ning artikliga 45 on ette nähtud iga liidu kodaniku õigus liikmesriikide territooriumilt vabalt liikuda ja elada.**

Muudatusettepanek

(3) Liidu kodakondsusega kaasnevad õigused on sätestatud ka Euroopa Liidu põhiõiguste hartas. Vastavalt harta preambulile „liidu kodakondsuse kehtestamise ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomisega seab liit üksikisiku oma tegevuse keskmesse”. Harta V jaotises on sätestatud kodanike õigused. **Seega on olemas üldine eeldus kodakondsuse kaotamise vastu.**

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) Aktiivne ja osalusel rajanev kodakondsus hõlmab juurdepääsu dokumentidele ja teabele, läbipaistvust, head valitsemistava ja haldust, demokraatlikku osalust ja esindatust, otsuste langetamist võimalikult kodanikulähedaselt, kaitset diskrimineerimise kõigi vormide eest ning võrdsuse ja vähemuste kaasamise edendamist.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 3 b (uus)

(3 b) Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõikes 2 kohustatakse liitu ühinema Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga (ECHR) ning selleteemalisi käimasolevaid läbirääkimisi ei saa lõpule viia ilma nõukogu ühehääelse otsuseta pärast Euroopa Parlamendi nõusoleku saamist, mille järel kõik liikmesriigid kiidavad selle heaks kooskõlas nende põhiseaduslike nõuetega ja pärast seda, kui kõik Euroopa Nõukogu allakirjutanud riigid on selle ratifitseerinud.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Sellest tulenevalt seati ka Stockholmi programmis kodanikud vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonna Euroopa poliitika keskmesse. Programmi eesmärk on Euroopa Liidu muutmine kodanikukeskseks, *tagades muu hulgas vaba liikumise õiguse täieliku teostamise.*

Muudatusettepanek

(4) Sellest tulenevalt seati ka Stockholmi programmis kodanikud vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonna Euroopa poliitika keskmesse. Programmi eesmärk on Euroopa Liidu muutmine kodanikukeskseks.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Euroopa Parlament esitas 15. detsembri 2010. aasta resolutsioonis põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus (2009) ja tulemusliku rakendamise kohta pärast Lissaboni lepingu jõustumist komisjonile üleskutse *pühendada* Euroopa aasta 2013

Muudatusettepanek

(5) Euroopa Parlament esitas 15. detsembri 2010. aasta resolutsioonis põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus (2009) ja tulemusliku rakendamise kohta pärast Lissaboni lepingu jõustumist komisjonile üleskutse *muuta* Euroopa aasta 2013

kodakondsusele, et seeläbi hoogustada arutelu *liidu* kodakondsuse üle ja teavitada *liidu* kodanikke nende õigustest, esmajoones Lissaboni leppe jõustumisest tulenevatest uutest õigustest.

Euroopa kodakondsuse aastaks, et seeläbi hoogustada arutelu *Euroopa* kodakondsuse üle ja teavitada *ELi* kodanikke nende õigustest, esmajoones Lissaboni leppe jõustumisest tulenevatest uutest õigustest.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Eelkõige aitavad vaba liikumine ja töötajate liikuvus tulla toime tööturu demograafiliste muutuste tagajärgedega ning ühtlasi suurendavad need inimeste töölevõtmise võimalusi ja parandavad Euroopa tööstuse konkurentsivõimet. Samuti on vaba liikumine erinevate ELi õigusest tulenevate õiguste (näiteks tarbijate õigus pääseda juurde kaupadele ja teenustele või õigused, mis on reisijatel ja turistidel) piiriülese kasutamise hädavajalik eeltingimus ning ühtlasi seda soodustav tegur. Seega **võib** vaba liikumise edendamine **parandada** kodanike võimalusi saada ühtsest turust täit kasu ning samas on tegemist ka majanduskasvu olulise käivitajaga.

Muudatusettepanek

(7) Eelkõige aitavad vaba liikumine ja töötajate liikuvus tulla toime tööturu demograafiliste muutuste tagajärgedega ning ühtlasi suurendavad need inimeste töölevõtmise võimalusi ja parandavad Euroopa tööstuse konkurentsivõimet. Samuti on vaba liikumine erinevate ELi õigusest tulenevate õiguste (näiteks tarbijate õigus pääseda juurde kaupadele ja teenustele või õigused, mis on reisijatel, **residentidel, tudengitel** ja turistidel) piiriülese kasutamise hädavajalik eeltingimus ning ühtlasi seda soodustav tegur. Seega **parandab** vaba liikumise edendamine kodanike võimalusi saada ühtsest turust täit kasu ning samas on tegemist ka majanduskasvu olulise käivitajaga.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Vaatamata sellele, et **vabalt liikumise ja elamise** õigusel on ELi esmastes õigusaktides kindel koht ning teisestes õigusaktides on neid õigusi veelgi arendatud, on kehtivate õigusnormide ja oma õigusi kasutada püüdvate kodanike

Muudatusettepanek

(9) Vaatamata sellele, et **ELi kodakondsuse** õigusel on ELi esmastes õigusaktides kindel koht ning teisestes õigusaktides on neid õigusi veelgi arendatud, on kehtivate õigusnormide ja oma **selliseid** õigusi kasutada püüdvate

ees seisva tegelikkuse vahel endiselt suur lõhe. *Liidu kodanikud ei ole liikuvuse eelistes kindlad ning lisaks sellele põrkuvad nad mujal liidus liikumise ja töötamisega seoses liiga paljude praktiliste takistustega.*

kodanike ees seisva tegelikkuse vahel endiselt suur lõhe.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) aasta aruandes ELi kodakondsuse kohta „ELi kodanike õigusi piiravate takistuste kõrvaldamine” töi komisjon välja peamised takistused, millega kodanikud oma igapäevaelus endiselt kokku puutuvad, kui soovivad kasutada oma õigusi liidu kodanikena eelkõige piiriülese liikumise korral, ning esitas 25 konkreetset sammu nende takistuste kõrvaldamiseks. Üks takistus, mida nimetati, oli teabe puudumine. aasta aruandes ELi kodakondsuse kohta jõudis komisjon järeldusele, et liidu kodanikud ei saa kasutada oma õigusi, sest nad ei tea neist piisavalt, ning teatas, et kavatses hakata jagama liidu kodanikele teavet nende õiguste ja eelkõige vaba liikumise õiguse kohta.

Muudatusettepanek

(10) aasta aruandes ELi kodakondsuse kohta „ELi kodanike õigusi piiravate takistuste kõrvaldamine” töi komisjon välja peamised takistused, millega kodanikud oma igapäevaelus endiselt kokku puutuvad, kui soovivad kasutada oma õigusi liidu kodanikena eelkõige piiriülese liikumise korral, ning esitas 25 konkreetset sammu nende takistuste kõrvaldamiseks. Üks takistus, mida nimetati, oli teabe puudumine. aasta aruandes ELi kodakondsuse kohta jõudis komisjon järeldusele, et liidu kodanikud ei saa kasutada oma õigusi, sest nad ei tea neist piisavalt, ning teatas, et kavatses hakata jagama liidu kodanikele teavet nende õiguste ja eelkõige vaba liikumise õiguse kohta. *Teadlikkuse tõstmiseks tuleb teavet jagada kõigis Euroopa Liidu keeltes ning see peaks olema suunatud ja kättesaadav kõigile kodanikele, sealhulgas digitaalsete sidevahendite ja sotsiaalvõrgustike kasutamise abil.*

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Eelkõige tuleks vaba liikumise õiguse

Muudatusettepanek

(13) Eelkõige tuleks vaba liikumise õiguse

kasutamist kaaluvaid kodanikke teavitada nende õigusest omandada või säilitada sotsiaalkindlustusõigusi tänu liidu eeskirjadele sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta; kõnealused eeskirjad tagavad, et kodanikud ei jää Euroopas liikudes oma sotsiaalkindlustusõigustest ilma. Kodanikke tuleks teavitada ka kutsekvalifikatsiooni tunnustamise õigusest ning sotsiaalsest ja kodanikupädevusest, mis on osa üleeuroopalisest elukestva õppe võtmepädevuste raamistikust ning mille abil nad saavad täielikult osaleda kodanikuühiskonna elus ja teostada ELi õigusaktidest tulenevaid õigusi.

kasutamist kaaluvaid kodanikke teavitada nende õigusest omandada või säilitada sotsiaalkindlustusõigusi tänu liidu eeskirjadele sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta; kõnealused eeskirjad tagavad, et kodanikud ei jää Euroopas liikudes oma sotsiaalkindlustusõigustest ilma. Kodanikke tuleks teavitada ka kutsekvalifikatsiooni tunnustamise õigusest ning sotsiaalsest ja kodanikupädevusest, mis on osa üleeuroopalisest elukestva õppe võtmepädevuste raamistikust ning mille abil nad saavad täielikult osaleda kodanikuühiskonna elus ja teostada ELi õigusaktidest tulenevaid õigusi. *Selleks et suurendada teadlikkust õigusest minna vabatahtlikuks, õppida välismaal, teha praktikat teises liikmesriigis või võtta osa liidu haridusalastest vahetusprogrammidest, võib rakendada konkreetseid meetmeid.*

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 15 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15 a) Sooline võrdõiguslikkus on üks ELi aluspõhimõtetest ja seda tuleb toetada kogu liidu tegevuses. Euroopa kodanike aasta 2013 peab innustama nii mehi kui ka naisi osalema aktiivselt Euroopa Parlamendi järgmistel valimistel nii hääletajate kui ka kandidaatidena.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 15 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15 b) Euroopa kodanike võimalusega ühise õiguskorra kehtestamise kaudu Euroopa poliitiliste erakondade tegevuses otseselt osaleda toetatakse märkimisväärselt nende aktiivset osalust Euroopa Liidu ühiskondlikus elus.

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 16**

Komisjoni ettepanek

(16) ***Kodanike*** põhjalikumad teadmised sellest, millist kasu on ***neist*** õigustest nii ***neile*** individuaalselt kui ka ühiskonnale, aitavad luua tugevama samastumis- ja ühtekuuluvustunde Euroopa Liidu kui sellisega.

Muudatusettepanek

(16) Põhjalikumad teadmised sellest, millist kasu on ***kodanike*** õigustest nii ***kodanikele*** individuaalselt kui ka ühiskonnale ***ning kodanike aktiivne kaasamine liidu demokraatlikusse ellu*** aitavad luua tugevama samastumis- ja ühtekuuluvustunde Euroopa Liidu kui sellisega.

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 16 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

(16 a) Püriüleseid arutelusid ELis tuleks julgustada, pidades eelkõige silmas kodanikualgatust.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 16 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16 b) Euroopa kodanike aasta omaette sihtrühmaks peavad olema noored. Koolid mängivad eriti olulist rolli ELi teemalise kodanikuõpetuse pakkumisel.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17) Euroopa kodanike aasta toimumine 2013. aastal on suurepäraselt ajastatud võimalus suurendada üldsuse teadlikkust liidu kodakondsusega kaasnevatest õigustest ja aidata ühtlasi kaasa **vaba liikumise õiguse** hõlpsamale teostamisele.

(17) Euroopa kodanike aasta toimumine 2013. aastal on suurepäraselt ajastatud võimalus suurendada üldsuse teadlikkust liidu kodakondsusega kaasnevatest õigustest ja **kohustustest ja** aidata ühtlasi kaasa **selliste õiguste** hõlpsamale teostamisele.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(19) Teadlikkuse suurendamine kodanike õigustest, sealhulgas nende õigusest valida oma elukohaliikmesriigis, on oluline ka 2014. aastal toimuvate Euroopa Parlamendi valimiste seisukohast. Teadlikkuse suurendamisele suunatud meetmete mõju tuleks mitmekordistada, koordineerides tegevust teiste ELi institutsioonide, eelkõige Euroopa Parlamendi valimiseelsete asjaomaste meetmetega, ja kasutades ära nende meetmete koosmõju.

(19) Teadlikkuse suurendamine kodanike õigustest, sealhulgas nende õigusest valida oma elukohaliikmesriigis, on oluline ka 2014. aastal toimuvate Euroopa Parlamendi valimiste seisukohast. Teadlikkuse suurendamisele suunatud meetmete mõju tuleks mitmekordistada, koordineerides tegevust teiste ELi institutsioonide, eelkõige Euroopa Parlamendi, **ning Euroopa erakondade ja sihtasutuste** valimiseelsete asjaomaste meetmetega, ja kasutades ära nende meetmete koosmõju.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 21 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(21 a) Kõik Euroopa aastaga seoses käivitatud algatused peaksid tooma kasu nii ELi kodanikele kui ka ELi institutsioonidele ja organitele, suurendades seeläbi vastastikust mõistmist ja koostööd.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu otsus Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(25) Tegevusele, mida ei rahastata Euroopa aasta eelarvest, võib liidu rahalisi vahendeid eraldada olemasolevate ELi programmide või struktuurifondide, **elkõige programmide** „Kodanike Euroopa” ja „Põhiõigused ja kodakondsus” kaudu,

(25) Tegevusele, mida ei rahastata Euroopa aasta eelarvest, võib liidu rahalisi vahendeid eraldada olemasolevate ELi programmide või struktuurifondide, **näiteks programmi** „Kodanike Euroopa”, **elukestva õppe programmi, programmide** „**Aktiivsed noored**” ja „Põhiõigused ja kodakondsus” kaudu,

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu otsus Artikkel 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Euroopa aasta üldine eesmärk on suurendada teadlikkust liidu kodakondsusega kaasnevatest õigustest, et seeläbi aidata kodanikel täies ulatuses teostada oma **õigust** liikmesriikide territooriumil vabalt liikuda ja elada. Seoses sellega keskendub Euroopa aasta muu hulgas kodanikuosaluse võimalustele

Euroopa aasta üldine eesmärk on suurendada teadlikkust liidu kodakondsusega kaasnevatest õigustest **ja kohustustest ning edendada kodanike osalust nende õigustega seoses**, et seeläbi aidata kodanikel täies ulatuses teostada oma **õigusi, muu hulgas** liikmesriikide territooriumil vabalt liikuda ja elada.

ja sellele, kuidas saavad oma õigusi kasutada need liidu kodanikud, kes elavad liikmesriigis, mis ei ole nende päritoluliikmesriik, õpilased, töötajad, tarbijad ning kaupade ja teenuste pakkujad kogu ELis.

Sellest lähtudes on Euroopa aasta konkreetsed eesmärgid järgmised:

– suurendada liidu kodanike teadlikkust *ni* nende *õigusest* Euroopa Liidus vabalt liikuda ja elada kui ka *üldisematest õigustest, mis liidu kodanikel piiriülese liikumise korral on*, näiteks *õigusest* osaleda liidu demokraatlikes protsessides;

– suurendada liidu kodanike teadlikkust *sellest, millist käegakatsutavat kasu on neil teises liikmesriigis elades ELi õigustest ja põhimõtetest, ja innustada neid aktiivselt osalema liidu poliitikat ja päevaküsimusi käsitlevates kodanikefoorumites*;

– elavdada arutelu *vaba liikumise õiguse kui* liidu kodakondsuse *lahutamatu osa* mõju ja potentsiaali üle, seda eriti liidu kodanike ühiskondliku ühtekuuluvuse ja vastastikuse üksteisemõistmise ning kodanike ja ELi vahelise sideme aspektist.

Seoses sellega keskendub Euroopa aasta muu hulgas kodanikuosaluse võimalustele ja sellele, kuidas saavad oma *poliitilisi, sotsiaalseid ja majanduslikke* õigusi kasutada *ka* need liidu kodanikud, kes elavad liikmesriigis, mis ei ole nende päritoluliikmesriik, õpilased, töötajad, tarbijad ning kaupade ja teenuste pakkujad kogu ELis.

Sellest lähtudes on Euroopa aasta konkreetsed eesmärgid järgmised:

– suurendada liidu kodanike teadlikkust nende *õigustest ja suutlikkust neid õigusi kasutada, sealhulgas õigust* Euroopa Liidus vabalt liikuda ja elada kui ka *üldisemaid liidu kodanikele tagatud ja pandud õigusi ja kohustusi, eriti Lissaboni lepingust tulenevad uued õigused*, näiteks *õigus* osaleda liidu demokraatlikes protsessides *muu hulgas kodanikualgatuse kaudu*;

– tugevdada ja soodustada *aktiivset ja osalusel rajanevat kodakondsust kõigil tasanditel ja otsustusprotsessi kõigis etappides*;

– *töötada välja Euroopa kodanikuühiskonna dialoogi struktureeritud raamistik ja organiseerida liidu poliitikat ja probleeme käsitlev kodanikefoorum*;

– elavdada arutelu liidu kodakondsuse *kõigi aspektide tähenduse*, mõju ja potentsiaali üle, seda eriti liidu kodanike ühiskondliku ühtekuuluvuse ja vastastikuse üksteisemõistmise ning kodanike ja ELi vahelise sideme aspektist;

– tugevdada ja laiendada *kodanikuõigusi, viies selleks lõpule liidu ühinemise Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga*.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu otsus Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Artiklis 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks vajalikud meetmed võivad hõlmata järgmisi Euroopa aasta eesmärkidega seonduvaid algatusi ELi, riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil:

– üldsusele või kitsamatele sihtrühmadele suunatud teadlikkuse suurendamise, teavitus- ja hariduskampaaniad;

– teabevahetus ning kogemuste ja heade tavade jagamine riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi haldusasutuste ja muude organisatsioonide vahel;

– konverentsid ja sündmused, mis elavdavad arutelu selle üle, milles seisneb vaba liikumise ja elamise õiguse ja liidu kodakondsusest tulenevate üldisemate õiguste olulisus ja neist tulenev kasu, ning suurendavad teadlikkust neist õigustest;

– olemasolevate mitmekeelsete osalusvahendite kasutamine, et innustada kodanikke panustama oma õigustele konkreetsete väljundite leidmisse ja üldisemalt Euroopa aasta eesmärkide saavutamisse;

Muudatusettepanek

1. Artiklis 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks vajalikud meetmed võivad hõlmata järgmisi Euroopa aasta eesmärkidega seonduvaid algatusi ELi, riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil:

üldsusele või kitsamatele sihtrühmadele suunatud teadlikkuse suurendamise, teavitus- ja hariduskampaaniad, **mis annavad kodanikele võimaluse väljendada oma seisukohti**;

– teabevahetus ning kogemuste ja heade tavade jagamine riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi haldusasutuste ja muude organisatsioonide vahel;

– konverentsid ja sündmused, mis **hõlmavad kõiki asjaomaseid sidusrühmi, sealhulgas liidu institutsioone, kodanikuühiskonna organisatsioone, kes muu hulgas esindavad kaitsetuid isikuid, sotsiaalpartnereid, riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke haldusasutusi ning haridusasutusi**, elavdavad arutelu selle üle, milles seisneb vaba liikumise ja elamise õiguse ja liidu kodakondsusest tulenevate üldisemate õiguste **ja kohustuste** olulisus ja neist tulenev kasu, ning suurendavad teadlikkust neist õigustest;

– olemasolevate mitmekeelsete osalusvahendite kasutamine **ja uute osalusvahendite, eelkõige internetivahendite väljatöötamine**, et **pakkuda ruumi, kus kodanikud saaksid ennast väljendada, arutleda ja teha ettepanekuid Euroopa teemadel, et soodustada aktiivset ja osalusel rajanevat kodakondsust ning** innustada kodanikke panustama oma õigustele konkreetsete

– mitmekeelsete veebiportaalide „Europe Direct” ja „Teie Euroopa” kui liidu kodanike õigusi käsitleva kõikehõlmava teabesüsteemi oluliste elementide osatähtsuse ja tuntuse suurendamine;

– selliste probleemide lahendamise vahendite nagu SOLVIT osatähtsuse ja tuntuse suurendamine, et liidu kodanikud saaksid oma õigusi paremini kasutada ja kaitsta.

väljundite leidmisse ja üldisemalt Euroopa aasta eesmärkide saavutamisse;

– mitmekeelsete veebiportaalide „Europe Direct” ja „Teie Euroopa” kui liidu kodanike õigusi käsitleva kõikehõlmava teabesüsteemi oluliste elementide osatähtsuse ja tuntuse suurendamine, *eriti digitaalsete sidevahendite ja sotsiaalvõrgustike suurema kasutamise kaudu*;

– selliste probleemide lahendamise vahendite nagu SOLVIT osatähtsuse ja tuntuse suurendamine, et liidu kodanikud saaksid oma õigusi paremini kasutada ja kaitsta;

– *muud algatused, näiteks esseekonkursid, suvekoolid, tegevuskavade ja suuniste väljatöötamine või veebipõhine kodanikefoorum*;

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu otsus Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Komisjon teeb tihedat koostööd liikmesriikidega ning kohalikke ja piirkondlikke huve esindavate organite ja ühendustega, eelkõige regioonide komiteega.

Muudatusettepanek

Komisjon teeb tihedat koostööd liikmesriikidega, *Euroopa Parlamendiga* ning kohalikke ja piirkondlikke huve esindavate organite ja ühendustega, eelkõige regioonide komiteega.

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa kodanike aasta (2013)	
Viited	COM(2011)0489 – C7-0217/2011 – 2011/0217(COD)	
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 13.9.2011	
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AFCO 13.9.2011	
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Gerald Häfner 5.10.2011	
Arutamine parlamendikomisjonis	26.1.2012	28.2.2012
Vastuvõtmise kuupäev	20.3.2012	
Lõpphääletuse tulemus	+: 19 –: 4 0: 0	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alfredo Antoniozzi, Andrew Henry William Brons, Carlo Casini, Andrew Duff, Ashley Fox, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Daniel Hannan, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, Morten Messerschmidt, Paulo Rangel, Algirdas Saudargas, Indrek Tarand, Rafał Trzaskowski, Manfred Weber, Luis Yáñez-Barnuevo García	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Zuzana Brzobohatá, György Schöpflin, Alexandra Thein, Rainer Wieland	